

МОНІТОРИНГ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Анкета для опитування студентів щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітньо-професійної програми в Полтавському державному аграрному університеті за освітньо-професійною програмою «Підприємництво» з метою проведення контрольних заходів та оцінювання здобувачів в ПДАУ. Анкетування проведено в 1 семестрі 2021-2022 навч. року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Підприємництво». Всього опитано 21 респондент, а це 100 % здобувачі спеціальності 076 ПТБД, (в порівнянні із іншими спеціальностями).

Анкета складалася з одного блоку завдань, які включали наступні питання:

1. Спеціальність: 100% респондентів дало відповідь «ПТБД»;
2. Ступінь вищої освіти: у розрізі «Бакалавр» - 57,1%, «Магістр»-42,9 %;
3. Чи розумієте Ви сутність академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 85,7 % відповідей, на питання «Частково» отримали 9,5 % відповідей, та на питання «Ні» - 4,8 %.
4. Чи потрібно, на Вашу думку, дотримуватись академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 85,7 % відповідей, на питання «Частково» отримали 9,5 % відповідей, та на питання «Ні» - 4,8 %.
5. Чи дотримуєтеся Ви вимог академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 85,0 % відповідей, на питання «Частково» отримали 15,0 % відповідей;
6. Чи інформують Вас науково-педагогічні працівники про процедури дотримання академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 95,2 % відповідей, на питання «Ні» - 4,8 %.
7. Як Ви вважаєте, чи буде мати позитивний вплив на якість робіт та недопущення плагіату створення електронного архіву (репозиторію) студентських кваліфікаційних робіт? На питання «Так» отримали 61,9 % відповідей, на питання «Важко відповісти» отримали 33,3 % відповідей, та на питання «Ні» - 4,8 %.
8. Чи відомо Вам про використання в Університеті програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату у студентських роботах? На питання «Так» отримали 90,0 % відповідей, на питання «Частково» отримали 5,0 % відповідей, та на питання «Ні» - 5,0 %.
9. Чи існують в Університеті нормативні документи, що передбачають санкції за недотримання академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 61,9 % відповідей, на питання «Важко відповісти» отримали 33,3 % відповідей, та на питання «Ні» - 4,8 %.
10. Чи є порушеннями академічної доброчесності, за які передбачається відповідальність, такі факти: хабарництво, фабрикація,

списування, фальсифікація, обман? На питання «Так» отримали 71,4 % відповідей, на питання «Ні» отримали 14,3 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 14,3 %.

11. Як Ви вважаєте, чи створено в Університеті середовище, у якому неприпустимі порушення академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 75,0 % відповідей, на питання «Частково» отримали 15,0 % відповідей, та на питання «Ні» - 10,0 %.

12. Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації? На питання «Так» отримали 90,5 % відповідей, на питання «Частково» отримали 4,75 % відповідей, та на питання «Ні» - 4,75 %.

13. Чи є необхідною, на Вашу думку, проведення семінарів щодо процедури дотримання принципів академічної доброчесності, академічного письма та оцінка правомірності запозичень в текстах наукових публікацій? На питання «Так» отримали 85,7 % відповідей, на питання «Ні» отримали 9,5 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 4,8 %.

14. Чи зможе, на Вашу думку, застосування програмного забезпечення суттєво знизити відсоток плагіату у студентських роботах? На питання «Так» отримали 66,7 % відповідей, на питання «Ні» отримали 19,0 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 14,3 %.

15. Чи ведуть викладачі роз'яснювальну роботу з Вами про недопущення плагіату у студентських науково-дослідних роботах, виконанні індивідуальних завдань? На питання «Так з усіх дисциплін» отримали 76,2 % відповідей, на питання «З більшості дисциплін» отримали 19,0 % відповідей, та на питання «Інколи з окремих дисциплін» - 8,4 %.

16. Які, на Вашу думку, причини спричинення академічної недоброчесності існують в Університеті? Відповіді висвітлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Значення	Кількість, осіб / (%)
Необхідність виконання великого обсягу письмових робіт	12/60,0%
Відсутність інтересу до тем письмових робіт	7/35,0%
Відсутність покарання за плагіат	0/0,0%
Відсутність чітких правил з написання робіт та їх оцінювання	1/5,0%
Обмежений доступ до необхідної інформації	6/30,0%

Щодо результатів аналізу опитування, то з питання спричинення академічної не доброчесності перше місце займає саме необхідність виконання великого обсягу письмових робіт – 60,0% (12 осіб). На другому місці відсутність інтересу до тем письмових робіт – 35,0 % (7 осіб), та третє місце посідає відповідь щодо обмеженості доступу до необхідної інформації 30,0 % (6 осіб). Щодо відсутності правил з написання робіт та їх оцінювання відповідь дали 1 особа, а це 5,0%.

17. Які, на Вашу думку, заходи потрібно проводити в Університеті для забезпечення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти? Відповіді висвітлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Значення	Кількість, осіб / (%)
тренінги, семінари	13/61,9 %
введення спеціального спецкурсу	2/9,5%
роз'яснювальна робота	11/52,4%

На думку тестованих найбільш потрібно проводити тренінги та семінари, відповіло 61,9% (13 осіб), використання роз'яснювальної роботи складає 52,4% (11 осіб), введення спеціального спецкурсу – 9,5% (2 особи).

18. Як ви ставитесь до різного роду покарання за порушення академічної доброчесності? На питання не схвально відповіли 45,0 %, 35,0% схвалюють різного роду покарання, та 20,0% байдуже.

19. Які заходи впливу можуть застосовуватися до здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності? Відповіді висвітлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Значення	Кількість, осіб / (%)
повторне проходження оцінювання	16/76,2%
повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	4/19,2%
відрахування із Університету	0/0,0%
позбавлення академічної стипендії	5/23,0%
позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання	3/14,3%

Щодо результатів аналізу опитування, то з питання щодо заходів впливу, які можуть застосовуватися до здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності, то на першому місці повторне проходження оцінювання а це 76,2% (16 осіб), позбавлення академічної стипендії – 23,0% (5 осіб), повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми – 19,2% (4 особи), позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання – 14,3% (3 особи)

20. На питання «Оцініть наскільки Ви вважаєте доречним перевіряти наявність академічного плагіату наступних текстових документів» відповіді розподілилися таким чином*: доречною буде перевірка на плагіат для дипломних робіт (як вважає 9 осіб) і для статей, тез (на думку 7 зов). Не доречно перевіряти на запозичення реферати (цій відповіді віддали перевагу 15 осіб) і курсові роботи (6 осіб). Відповіді висвітлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Значення	1	2	3	4	5
Дипломні роботи	2	0	3	9	7
Курсові роботи	6	3	7	2	3
Реферати	15	1	3	1	1
Статті, тези матеріалів конференції	4	4	1	7	5

*1 – не обов'язково, 5 - обов'язково.

21. Виберіть ресурси та процедури, які Ви особисто використовуєте у процесі написання робіт? Відповіді відображено в таблиці 5.

Таблиця 5

Значення	Кількість, осіб / (%)
завжди опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела	14/66,7%
в окремих випадках опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела	8/38,1%
копією текст з Інтернету та використовую його як власний без посилань на джерела	1/ 4,8%
перефразовую чужий текст власними словами без посилань на джерела	1/ 4,8%
частково або повністю подаю чужі тексти як власні без зазначення авторства	0/0,0%
частково здійснюю переклад текстів з іноземної мови на українську без зазначення джерела	2/9,5%

Моніторинг вибору ресурсів та процедури, що використовуються у процесі написання роботи дає можливість стверджувати про те, що опрацювання доступних матеріалів, аналізу, цитування із зазначеними джерелами відмітили 66,7% респондентів (14 осіб), на питання в окремих випадках опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела відмічено 38,1% (8 осіб), копіювання тексту з Інтернету та використовую його як власний без посилань на джерела відмічено 4,8 %

(1 особа), та перефразування чужого тексту власними словами без посилань на джерела відмічено 1 респондентом, а це 4, 8%. Часткове здійснення перекладу текстів з іноземної мови на українську без зазначення джерела відмітили 2 респонденти – 9,5%.

ВИСНОВКИ

З проведеного аналізу опитування студентів щодо дотримання академічної доброчесності в Полтавському державному аграрному університеті за освітньо-професійною програмою «Підприємництво» ПДАУ, нами були виявлені незначні зауваження від здобувачів вищої освіти, які можна ліквідувати за рахунок наступних пропозицій:

- продовження роботи з інформування здобувачів освіти з питань дотримання академічної доброчесності;
- спрямування уваги здобувачів вищої освіти на інформацію, розміщену на сайті ЗВО, про наявність розроблених нормативних документів з питань академічної доброчесності.

Гарант освітньо-професійної програми «Підприємництво»

СВО Бакалавр, завідувач кафедри

підприємництва і права, д.е.н., професор

Ханлар МАХМУДОВ

Гарант освітньо-професійної

програми «Підприємництво», СВО Магістр, д.е.н.,

професор кафедри підприємництва і права,

Олена ТАРАН-ЛАЛА